

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an ... 24 cor.

Pe jumătate an ... 12 "

Pe 1 lună ... 2 "

N-ri de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 6 bani
de fiecare publicatiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 512.

TRIBUNA

Imperialismul maghiar.

De Ioan Russu-Șirianu.

Șovinismul actual maghiar este numai un — mijloc, iar nu țintă. Prin el cărmuitorii țării tind să ajungă a realiza imperialismul maghiar. Se gândesc la strălucirea și mărirea de pe vremea lui Ludovic-cel-Mare și Mateiu Corvin. Au uitat cu desăvârșire, că puterea țării pe acele vremuri nu rezidă în numărul și calitățile poporului maghiar, ci în virtuțile extraordinare ale monarhilor mari. Ori că așa cred: d'atunci statul a progresat ș'acum nu-i rămâne altceva ca țintă finală decât să-și lărgiască iarăși hotarele (*ori cel puțin influența!*) până la mările ce purtau odinioară pavilionul lui Ludovic-cel-Mare.

Idealul acesta e urmărit cu atâta insistență, în cât pentru bărbații de stat ai Ungariei nici nu mai există alte preocupări. Dacă M. Sa le-ar acordă, de pildă, naționalizarea armatei (ori mai bine *maghiarizarea ei!*), fără care e greu de a realiza vre-un »imperiu«, fie acesta chiar »maghiar«, șefii coaliției ar fi în stare să aducă sacrificii nemaipomenite: dare și recruți în cât să stoarcă toate resursele și să nu mai rămână neasentat decât cel mult — orbii.

Ce deasastroasă e politica aceasta, o spunem zilnic. O dovedesc mai ales cei 1 1/2 milion unguri cari se află în America, precum și sutele de mii fii ai celorlalte naționalități siliți să pribejască dinaintea mizeriei ce tot mai tare se întinde dela un capăt la celălalt al țării.

Politicianii nu vor să înțeleagă însă... Ei

visează d'un popor maghiar de 30 milioane și vrăjiți de acest — dor, nu mai au simțul realității, nu văd că lipsesc toate condițiile pentru a întrupa — visul.

Iată de ce *Kautz Gyula*, bătrânul academician și profesor universitar, s'a simțit îndemnat să-i adverteze. În »Budapesti Szemle« (numărul din Februarie) scrie un studiu despre imperialismul și heghemonia maghiară, în care cu un mare aparat dovedește că nici situația economică, nici împrejurările politice, nici numărul lor, nici calitățile de rasă, nici situația geografică nu-i îndrituește pe unguri să-și formuleze un astfel de ideal politic și să dea năvală în așa chip la realizarea lui.

El constată, mai presus de toate, că:

»Fără îndoială, Ungaria d'o vreme încoaci iar stă sub influență *curentelor de sentiment...* Curentului acestuia îi putem atribui în mare parte șovăirea care domină când e vorba de lucruri importante, de noțiunea unor interese și probleme, acea nervositate și lipsă de discernământ în afaceri publice«...

Arată că ungurii n'au noțiune clară în ce privește »suveranitatea poporului«, nu-s în clar cu »voința poporului«, nu stau mai bine nici în ce privește noțiunea »democratismului«, a »opinie publice«, și tot așa ideile n'au de chestiile economice. »De pildă — scrie Kautz — între altele domină părerea, că prin ordinațiuni de ale guvernului și prin legi se poate realiza tot: agricultură înfloritoare, industrie, valută bună, export favorabil și import, credit și camătă mică, precum și spirit de întreprindere«...

Nu-și dau seama, de altfel, nici chiar de

ceea-ce însemnează imperialism. Spune adică academicianul maghiar:

»N'am putea afirma, că părerile acestea (privitoare la imperialism) ar fi dovedind o concepție unitară și că ar fi întemeiate pe o sumă de idei ceva mai precise ori pe o anume teorie; nu, ci parte mare se mărginesc la generalități și îndată ce trec la probleme practice, se dovedesc destul de incomplete«.

Să accentuezi numai »un stat național maghiar, unitar înlăuntru și înafară cu rol deosebit în — Orient«, asta, zice Kautz, nu-i program politic serios.

»Par'că simt și propagatorii acestui ideal că nu e vorba de ceva ce a izvorit din organismul poporului, ci e ceva mai mult *străin și ticluit*, la tot cazul foarte nepotrivit și timpuriu ceea-ce propagă și recomandă cu atâta căldură«... Și mai la vale: »Nici nu mai vorbim de faptul, că în presa noastră comentariile privitoare la imperialism iau un anume caracter unilateral șovinist; momentele naționale sunt scoase în relief exagerându-se; dovedesc apoi o fudulie destul de mare și ascuțitul a priori în dreptă împotriva celeilalte jumătăți a monarhiei și astfel măresc încă și mai mult sentimentele de neprietenie a celor-ce și de altfel nu prea simpatizează cu nația noastră«.

După ce arată care ar fi condițiile de existență ale unui imperialism, întreabă:

»Oare are nația maghiară fie acum, fie în timp îndepărtat prevăzut de mintea omenească putere, talent și mediul necesar pentru a-și propune ținte imperialiste și heghemoniste?

»La întrebarea asta, cântărind toate cele de până acum, *trebuie să dăm un răspuns negativ*, răspuns care se poate încă motiva îndeosebi și prin greutățile ce întâmpinăm, în urma situației date, din cauza legăturii noastre cu alt stat, a relațiilor politice din Europa și a situației mondiale istorice care se împotrivesc ori cărei poli-

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEL»

Scrisorile de dragoste ale lui Gambetta.

»Revue de Paris«, a publicat nu de mult scrisorile de dragoste ale lui Gambetta, către prietena lui Leonie Léon, care a murit de curând.

În aceste scrisori se desfășură înaintea noastră adevărata istorie a dragostei dintre Gambetta și Leonie Léon, între anii 1873—1882.

Iată câteva din acele scrisori:

25 Februarie 1873.

Dragostea mea! Îți mulțumesc din adâncul sufletului pentru cele două scrisori admirabile pe cari le-am primit în momentul acesta. Nimic nu-mi poate inspira atâta încredere și așa o liniște ca șirele tale simple... Nu m'am înșelat în inima ta. Dragostea noastră e neschimbată. Am multe griji, sunt foarte ocupat... Te îmbrățișez! Te implor, să-mi scrii, — îngenunchez la picioarele tale, *îngerul meu*.

21 Decembrie 1873.

Adorata și scumpa mea! Nu mă turmenta și nu-mi mai scrie despre suferințele tale. Știu că

mă dorești, știu că mă iubești. Știu și sunt fericit. Ești sinceră și cetind declarațiile tale simple mi-s'au deșteptat niște idei așa de bune, ca unui student înamorat... Așa te-am voit, tu femeie bună și adevărată și așa ești tu cum te-am dorit. Te iubesc! Tovarășa mea pe calea încercărilor, ale tale sunt toate gândurile mele.

Te ador...

Scumpă femeie! ... Dintre toate femeile de pe rotunzimea pământului, tu ești cea mai bună, cea mai frumoasă, cea mai sinceră, cea mai amoroasă. Nu mai pot face deosebire între sentimentele mele; toate s'au inobilisat, toate sunt pătrunse de amorul meu...

Din nou văd viața mai colorată, mai frumoasă și mai demnă... și acest sentiment fericitor nu mai ție ție-l pot mulțumi...

27 Ianuarie 1877.

Dragostea mea credincioasă! Numai un bărbat îndrăgostit poate goli până în fund păharul gloriei politice. Numai acum simt, ce sentiment dumnezeesc e iubirea și ce e a seceera merșu la glorie. Ce zic! Numai a fi lângă tine, Leonie Léon: e desfătare dumnezească...

Aseară te-am văzut ca întruparea personificată a frumuseței, a bunătății și a idealismului. Dacă

te văd, dacă-ți aud glasul dulce, mă simt purificat și mă deștept la o nouă viață. Tot ce e în mine putere, știință, temeritate, toate le pot mulțumi numai influinței tale binecuvântate. Încrederea noastră reciprocă ne face viața dulce și ușoară. Și uiți tu că te iubesc? Ști, că tu ești ținta vieții mele? Tu susții în mine sufletul, puterea de viață, ambițiunea, perseveranța... Dragostea mea dulce.

22 Februarie 1878.

Scumpa mea iubită! Nu! Nu! Spune-ți liber părerile! Am nevoie, ca 'n toate chestiunile să ascult părerile tale. În nenumărate cazuri mi-ai luminat calea adevărată. Și acum te rog, pretind... Tu vezi clar, tot ce se întâmplă. Cer sfaturile tale în năcăzurile noi ale acestei țări nobile și nenorocite!..

22 Februarie 1879.

Draga mea fetiță! Aseară am petrecut cele mai fericite și mai frumoase ore din viața mea. Pacea s'a sălășluit în inima mea, ti-am spus tot amarul meu, mi-am deschis înaintea ta și cele mai tainice resorturi ale faptelor mele... și tu unică femeie m'ai mângâiat... Îți mulțumesc din suflet! Așa au fost visurile mele întotdeauna. Visurile tinereții mele s'au întrupat în tine, tu fe-

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școli, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 16 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 1314.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

tici maghiare de felul acesta, așa că ori-ce sfortare din partea noastră, ori-ce jertfă, lupte și frământări s'ar dovedi zadarnice.

»O mare greutate a situației este apoi și faptul, că pe d'oparte din punct de vedere al rasiei nu formăm o națiune unitară și în organizația noastră de stat sunt și elemente și puteri centrifugale, a căror contopire complectă în corpul național greu se va putea face vre-odată. D'odată cu asta se mai prezintă și altă umbră în situația politică (și geografică totodată) a țării noastre, că aproape din toate direcțiile suntem înconjurați de popoare cari nu simpatizează cu noi, ba parte ne sunt dușmănoase și cari întinderea stăpânirii maghiare (din cauze multe, nu le înșir aci) niciodată n'ar privi-o cu ochi buni; ar considera-o cu amestec nedrept în sfera lor de putere. Iar ca asupra acestor popoare noi maghiarii am și exercita vre-o deosebită influență, e mai mult decât îndoios.»

Vorbește apoi în batjocură de confederația statelor dunărene, pe care voia s'o înșgebeze Kossuth. Se întreabă: ce folos era să fie dacă ajungea Ungaria să domineze asupra unui conglomerat de popoare slave inculte și sărace și ar trebui să-și mistuie puterile și banii civilizându-le și grijind să nu facă revoluție!... Azi însă nici la influență în Balcani nu se pot gândi ungurii, de oarece ar întâlni ca rivali pe italieni... Cu alte cuvinte: politica preconizată de coaliție, care aranjase anul trecut înfrățirea dela Belgrad și face ș'acum curte rezoluționistilor dela Fiume, este o — prostie.

N'o spune Kautz, dar reiese din scrisesele sale.

După-ce spune că nici mărirea de pe vremea lui Ludovic cel Mare și Matei Corvinul n'a fost tocmai cum se zugrăvește acum, și la nici un caz nu era întemeiată pe »puterea nației«, scrie:

»Cu drept cuvânt am putea întreba deci pe cei-ce străduesc așa zelos în jurul ideilor imperialiste: oare este lucru cuminte să pornească o direcție pe temeuri atât de șubrede, direcție despre care nimeni nu știe să spună unde duce? Și mai departe: gânditu-s'au la aceea că (după cum am spus și mai sus) de câtă putere materială și culturală ar fi nevoie pentru a lua drept țintă fie măcar o parte din acele tendențe și dorințe? Nu s'au gândit la învățăturile reci dar nediscutabile ale istoriei, că pentru a reuși cu ten-

dențele imperialiste, trebuie putere, mare putere și iar putere, deasemeni bani, mulți bani și iarăși bani?»

Și apoi: chiar ajungând la oare care rezultat cu astfel de politică, e de cântărit și — ponosul ce ar urma, care ar putea fi mai de puțin folos decât să merite jertfele aduse și primejdia la care s'ar expune ungurimea, care cu o astfel de politică, scrie Kautz, »ar ridica împotriva-i pe toți slavii, nemții și românii, va să zică dușmănia tuturor popoarelor din centrul Europei«...

În rezumat: Kautz dă ungurimei sfatul să se lase de politica asta nenorocită și cel mult să se gândească la un »imperialism etic« în sens de a se scutura de atâtea păcate și a-și agonisi bunuri pământeste și sufletești. Va să zică să se cultive în felul popoarelor apusene.

De altfel un alt ilustru cegetător maghiar a scris-o și el astăvară (»Pesti Hirlap«, Iunie 26) că: »Soartea nației noastre e dirijată de puteri mai mari, puterile silnice internaționale, de cerințele poruncitoare ale situației noastre între popoarele lumii; și nația noastră nici odată n'a fost destul de tare ca să nu trebuie să țină socoteală de acestea ori să nu fie silită a se pleca înaintea lor«.

Contele Andrassy, actualul ministru de interne, în cartea sa despre transacția cu Austria (»Kiegyezés«, pag. 17) — de asemenea a scris după cum urmează: »Pentru aparențe, pentru ținte ideale nu-i permis să jertfim realitatea, necesarul, pentru-că astfel ușor putem pierde chiar existența. Națiunile, al căror număr (de suflete) și unitate sunt în sine îndestulitoare pentru asigurarea existenței lor, își pot permite luxul să alerge după viziuni. Pentru noi această uitare de sine ar avea drept preț: pierderea existenței noastre«...

Eötvös zădarnic a scris însă în cel mai șovinist organ maghiar. Andrassy ajungând ministru s'a înjugat și el cu ceilalți combatanți pentru »viziuni« și Kautz, suntem siguri, degeaba a scris și el cu atâtea aparat

articolul seu... Nu-l prea citesc ungurii, n'am văzut să-l fi înregistrat nimeni nici în presa cotidiană...

Curentul acesta »sentimental« s'a pornit și e atât de puternic, că nici un ungur nu-l poate stavili.

De sentiment au fost târșiți însă ungurii și în lupta dela Mohaci (n'aveau astămpăr să aștepte celelalte trupe, ci ardeau de dorul să se lovească odată cu turcii), după-cum sentimentul i-a cumpănit s'ajungă și la — Világos.

Nu țin socoteală de învățămintele istoriei.

De ce li-e frică? Foaia locală »Aradi Közlöny« în numărul său de ieri, spunând că moșia de 7000 jug. catastrale a contelui Königseg din hotarul comunei românești Tauț (com. Arad) este scoasă la vânzare, își exprimă patriotica temere, că aceea, fiind pe teritor românesc și voind contele s'o vândă în mici parcele, va ajunge în mâni românești. Iată propriile cuvinte ale jurnalului unguresc: »...dacă va urmă vânzarea în parcele, atunci — urmează în mod firesc din natura parcelării — că acestea vor ajunge în posesiunea locuitorilor din acel ținut, prin urmare în mâinile românilor«. Iată de ce le este frică acelora, cari spun că »iubesc poporul« și pe vremea alegerilor, licitează pe candidatul român în asigurări de dragoste față de popor. Și când te cugeți că se găesc români, cari dau votul pentru astfel de »binevoitori«, nu este oare aceasta ceva lucru revoltător?

Ce zic la asta trădătorii din Bocșa, cari și-au dat votul lor pe unul dintre acești »iubitori ai poporului?« Nu simt refuzări de conștiință, pot dormi cei ce au scos în vânzare sângele românesc?..

Discutând în ordinea de idei de mai sus, »Aradi Közlöny« face apoi propunerea »gubernului național« să grăbească până ce nu e târziu încă și să »cumpere moșia pe seama ungurilor«. Un astfel de scop este acesta — exclamă »A. K.« în interesul căruia nu trebuie să ne lăsăm împedecați de nimic.

mee bună, frumoasă și cuminte! Nu avem taine, nu avem gânduri ascunse... Ingrijim unul de altul și ne protegem religia. Câte am să-ți mulțumesc ție! Când însă voi putea arăta recunoștința pentru miile de bunătați, cu cari mă 'mpresori zilnic! Steaua fericită a vieții mele, simt urmele pașilor tăi...

(Cu puțin înainte de compunerea ministerului Gambetta scrie așa:)

9 Noemvrie 1881.

Femea adorată! În fine scăpăm de acest affaire tunisian, fără sfârșit. Seara la orele 10 am terminat totul.

Grație aceluia instinct fericit, care m'a trimis pe tribună, totul a succes. Am învins cu 18 voturi. Ah! prostie. Ah! întunecime, de ce numai cu 18 voturi? De altcum e tot una. Am învins, viitorul e al nostru! Credeam că republica franceză nu va suportă o asemenea rușine.

Și nu m'am înșelat. Am vorbit din nou. Am desvoltat ce lucru dejositor și rușinos e a suportă cele întâmplare fără nici o vorbă. La lucru! Aceasta a fost ultimul meu cuvânt. Aclamări de-tunătoare și furtună de aplause au răsunat în aer. Au primit propunerea mea cu 397 voturi. Acum e datoria mea să înduplec și să conving și pe prezidentul republicei, că e datoria lui să pună mâna pe dictatura ce i-se ofere și să n'o mai lase. Nu știu ce se va întâmplă... Doresc să te văd și să aud glasul tău dulce. La orele patru din zori voiu merge după tine. Ingerul meu bun, să mă conducă puterea ta magică! Te iubesc, lumina vieții mele! Tu ești raza, care 'mi luminează calea vieții. Mii de mulțumiri pentru scrisoarea ta lungă...

(Scrisoarea aceasta e o dovadă despre relațiile intime dintre Gambetta și prietina lui.

Cu toate ocaziile discuta cu ea în chestiile politice.

După formarea cabinetului Gambetta scrie următoarele):

12 Ianuarie 1882.

Scumpă, adorată femeie, se pregătește furtună; bolta cerului e acoperită de nori deși, negri. Trebuie să ne dăm seama, că tot ce acum plutește încălțit în aer, se împreună și va cădea asupra sermanului meu cap. Aceasta va fi apoi tunet și fulger!

În scurt, lucrul va ajunge la frângere, și eu voi juca cu cărțile deschise. Sau, sau! Totul depinde dela întâmplare, dar una îmi rămâne, amorul tău, dulcea mea bunătațe. Îți scriu din cea mai mare disordine.

Astăzi seara am ținut consiliu de ministri, mâne dimineață voi ține iară. Mă cheamă în cameră...

Și așa poți vedea că e imposibil să nu ne întâlnim mâne dimineață la orele 4 în locul obicinuit...

(În 26 Ianuarie a căzut ministerul; în 29 Gambetta scrie următoarele):

În jurul meu bântue patimile, acum iau desigur căderea mea. Va sosi timpul, când voi putea arunca adevărul în capetele întunecate ale mulțimei. Și atunci voi putea zice cu profetul Josua: »Liberavi animam meam«.

Din scrisorile cari urmează se poate vedea cât de mult ar fi dorit marele bărbat francez să se retragă din politică. Mai avea o dorință mare: Doria

s'o ia de soție pe Léonie Léon. »Numai atunci voi muri liniștit — scrie într'una din epistole, — dacă tu, dragostea mea, îmi vei fi soție!«

Moartea subită a lui Gambetta a împedecat unirea acestor două inimi nobile.

CORBEIU.

PARTEA II.

Narațiune de Ioan Slavici.

(Urmare).

VII. Răfuieli.

»Ai fost!?« — întreabă Veleanu.

»Fără îndoială, — răspunse Doamna Fireanu.

»Unde? — la cine?«

»La cine? — La președintele.

»Ei, și?«

Doamna Fireanu ținea mult să nu rămâie de rușine.

»Să vedem, — răspunse ea dând din umeri.

»Bine, — stăruî Veleanu, — ce ați vorbit? — ce ți-a spus?«

»Eu, — răspunse ea fără de încunjur, — n'am vorbit nimic cu el, dar a luat el informațiuni și mi-a spus, că pot să fiu liniștită, căci se va face cât mai curând dreptate. Să vedem — mâne, poemăne, peste o săptămână«.

Corbeiu ședea înfundat într'un jeț.

»Peste două, peste trei, peste-o lună, — urmă el zimbând cu amărăciune. — O să mai fie, doamnă, mult comedia aceasta«.

»Nu știu, — să vedem, — răspunse ea, — dar eu cred că nu«.

Face apoi apel către fișpanul comitatului, contele *Károlyi*, să se pună el în frunte și să exopereze dela guvern cumpărarea pământului.

Va să zică împing dușmănia pe față contra noastră, agită într'un mod fără nici un încônjur pentru a aduce, cu măsuri de stat poporul român la sapă de lemn, iar dacă îndrăznim să ne plângem, atunci — *temnița!* Incurând se vor goli toate redacțiile române, așa urgie s'a pornit contra presei românești.

Vai de soartea noastră și a copiilor noștri, dacă nu vom ști să fim oameni!

Chestia bisericească - națională în Turcia.

De Teodor Filipescu.

I.

În «Tribuna» dela 5 Ianuarie 1907 am arătat cum s'au înființat bisericile autocefale din Scopia, Târnova și Ipec (Peci) pe lângă biserica din Constantinopole, și am promis că voi arăta chestia bisericii românești din Turcia și rezolvarea ei, care ne frământă atât de mult.

E știut, că dintre teritoriile din Peninsula-Balcanică care au aparținut în evul mediu centrului străvechi românesc dar cari aparțin astăzi în parte împărăției turcești, a fost și Dardania, s'au teritoriul central al Peninsulei Balcanice, adică: Vilaetul Cosovo, partea sudică a Serbiei și părțile sudvestice ale Bulgariei de acum.

Împăratul ostroman Iustinian a înființat în an. 535 vechea biserică autocefală în Scupi (Scopia) adică tocmai în centrul străvechi românesc, care aparține astăzi vilaetului Cosovo. Faptele aceste mari, și alte ale împăratului Iustinian ni le-a descris istoricul bizantin Procopie, descriind ținutul din Scopia și scaunul arhierului iliric (Procopii de aedificiis IV, I. Ediție Dindorfii, vol. III. Bonn 1838) Novela lui Iustinian despre biserica autocefală din Scudi (Iustiniana Prima) cap. 131. 3 întărește ca teritoriu acestui tron arhieriscopesc: «țările părinților noștri» adică: Dacia mediteranea și ripensis, Tribalia, Dardania și Moesia de sus. Această novelă s'a tradus în sec. al XIV. pe timpul Domniei lui Ștefan Dușan (împăratul sârbesc) în limba slavonă și e introdusă și în conținutul Sintagmatului lui Matija Vlastar (S. Novacovici, Balkanska Pitanja, Bel-

grad 1906 p. 79). După Livius a fost la vest de munții Șar Iliria, la est Dardania și la sud Macedonia. Veles a fost hotarul între Macedonia și Dardania.

Navala Slavilor (602—626) a cauzat mari schimbări și emigrațiuni în gruparea popoarelor din Peninsula Balcanică. În urma acestor resturnări s'a mutat tronul arhieriscopesc din Scupi la Ohrida. Acest scaun autocefal arhieriscopesc s'a susținut prin evul mediu până în evul nou fiindcă a depins de despotismul românesc din Epir, care a fost domnișorul politic peste Ohrida și care a mai prelungit puterea sa după cucerirea turcească. Pe timpul (1204—1261) când a fost exilat împăratul bizantin și patriarhul din Constantinopole la Nicea, ideea bizantină au primit-o și ridicat-o despoți români din Epir înființând în munți Tesaliei, Epirului și Albaniei state românești, care au avut hotarul său de nord lângă Serbia. Atunci au domnit în Bizanț cruciații, iar Peninsula Balcanică a fost împărțită între diferiți domnitori și rase.

Un împărat ortodox sau grecesc nu a existat atunci în Peninsula. Împărăția ostromană de odinioară o împărțiră cruciați, greci, români, sârbi și bulgari. Împăratul și patriarhul exilat la Nicea geloși pe despoții români din Epir, au dat episcopului Sava (fiul lui Nemanea dreptul (1219) pentru fondarea bisericii autocefale sârbești, ca se ciuntească puterea despotismului epirot. Arhieriscopul din Ohrida Homatinski a ridicat de aceea protest contra arhieriscopului Sava, arătându-l, că a lucrat necorect, și a început să îl amenințe cu excomunicarea, trimițându-i totodată ca comisar pe episcopul Ioan din Scopia. Cum s'a aplanat acest conflict între aceste două scaune arhieriscopicești vor ști cei din Fanar.

Biserica veche din Ohrida a fost de acum numai pentru teritoriile vestice, în cari locuiau români, bisericile însă din Peci, Târnova (înființată în an. 870) și Constantinopole au corăspuns teritoriului politic al poporului pentru care era biserica. Aceste patru biserici au lucrat pe anumite tendințe politice, până când turcii se făcură stăpâni pe întreaga Peninsula-Balcanică.

Patriarhatul din Constantinopole, care fu cinstit de către cuceritorul Bizanțului Mehmed II, cu privilegiile vechi, nu s'a mulțumit cu atât, ci a lucrat acum pentru ideea veche, că în biserica ortodoxă din ținuturile bizantine de odinioară a Peninsulei-Balcanice să facă unitate.

Biserică care a fost întâiu fondată de patriarhatul din Constantinopole, adică biserica din Târnova a fost întâia, care a venit napoi în unitate. turcii luaseră în an. 1393 capitala Bulgariei Târnova, și isgoniră pe patriarhul ei Eutimiē. Tronul bisericii autocefale bulgare a rămas gol. Pa-

triarhul din Constantinopole a ordonat atunci în an. 1394 mitropolitului Moldovei, să primească scaunul din Târnova, cea ce a și făcut-o acesta. Dar deja în 1402 e pus la Târnova un mitropolit sub jurisdicțiunea patriarhului din Constantinopole, și așa fu biserica bulgară unită cu Constantinopole înainte de nimicirea împărăției bizantine. Ajutorul patriarhatului au fost așadar turcii.

Cu toate că împărăția sârbească s'a prăbușit în 1389, biserica din Peci, care era acuma pe pământ turcesc, a mai prelungit activitatea sa până în anul 1459, când au luat turcii Smederevo și au desființat statul sârbesc din evul mediu. Atunci (1459) s'a unit din nou biserica din Peci cu cea din Ohrida, de care a fost desfăcută prin sv. Sava.

Așa dară prin turci fură casate acele două biserici slave independente din Târnova și Peci și unite cu bisericile grecești, una cu Constantinopole și alta cu Ohrida. De n'ar fi fost despotismul românesc din Epir tare, desigur că ar fi fost unită și biserica din Ohrida cu cea din Constantinopole pe acel timp.

Patriarhatul din Peci a fost însă în anul 1557 din nou înființat prin marele vizir Mehmed Socolovici, născut în Herțegovina, care avea un frate pe monahul Macarie, pe care îl făcu patriarh în Peci. Războaiele turco-austriace din sec. XVII și XVIII și emigrarea patriarhului din Peci, Cernoevici cu mult popor din Rascia (Dardania) în Ungaria și Sirmia, au ajutat intrigile aceloră din Fanar, să nimicească a doua oră biserica autocefală din Peci și biserica autocefală din Ohrida prima dată dela înființarea ei. În anul 1766 fu nimicit patriarhatul din Peci prin un ferman, în care stă la început scris, că acest patriarhat să nu se mai dea nimenui, și la nici o rugare. Acest a daus tradează pe inspiratorii din Fanar și degetele lor.

În an. 1767 fu nimicită și biserica din Ohrida și s'a făcut unitate bisericească pe Peninsula-Balcanică. Tronul patriarhal din Constantinopole a ajuns așadar prin turci la un teritor, peste care n'a domnit nici pe timpul imperiului bizantin. Dela Marea-Neagră până la Adria și dela Carpații Transilvaniei, dela Dunăre și Sava până la Constantinopole, Fanarul a dat episcopi. Atunci călăreau patriarhii din Fanar pe armăsari scumpi împodobiți cu aur și argint, și împrejmuiți de o suită mare și o curte strălucită. Dar unirea aceasta n'a adus religiei, culturii și civilizațiunii popoarelor din Balcani nici un folos, pentru că patrioții grecești făcuseră planul, că prin biserica și cultură — prin grecizare (helenizare) să facă din nou în limitele împărăției turcești, unitatea împărăției bizantine.

Mai mult nu putea nimeni să stoarcă din ea. Despre Mili, despre baron și despre baronesă n'ar fi zis odată cu capul o vorbă măcar. Aceste erau tainele ei, despre care nu putea să vorbească decât după ce toate îi vor fi ieșit în bine, ba chiar și atunci numai pe șoptite și numai alegându-și bine oamenii.

Nici că aveau însă nevoie Corbeiu și avocatul lui să știe mai mult.

Ziua următoare ei aveau să se întâlnească cu Tihamér, ca să iee înțelegere, apoi să se ducă la judecătorul de instrucțiune, care ținea să știe, dacă e ori nu adevărat, că Corbeiu l'a însărcinat pe Ghiurca să-i iee la goană pe secerători.

Ne mai având ce să caute la Tihamér, ei s'au dus de a dreptul la tribunal, unde au găsit pe Hoancă și pe Bodălău, pe Cârcioc și pe Ghiurca dimpreună cu Ion al Fetei și cu Vânculeț, doi săteni, care-l văzuseră pe Cârcioc în partea, din care se pornise focul.

Dupăce într'o românească destul de bună luă mărturisirile acestor doi, judecătorul întrebă pe Ghiurca în unguerește, dacă tot mai stăruie în hănuiala, că Hoancă și Bodălău au pus focul.

»Mie așa mi-s'a părut, — răspuse Ghiurca. — Fusesem trântit la pământ și se stârnișe o încăierare împrejurul meu. Când mi-am venit în fire, toți alergau și i-am văzut pe Hoancă și pe Bodălău acolo, unde ardea lanul.»

»Ai vre-o pretensiune în ceea-ce privește loviturile ce ți-s'au dat?»

»Nu, — răspuse Ghiurca scurt și hotărât. — Nici c'ași putea să spun, dela cine le-am primit. — Țin însă să se știe, că Bodălău voia să mă arunce 'n Murăș.»

»Ai auzit? — urmă judecătorul iar în româ-

nește întorcându-se spre Bodălău. — Voi erați la foc.»

»Vom fi fost, — răspuse Bodălău.

»Cum să nu fim!? — adăugă Hoancă. — Omul aleargă, când vede foc, la el.»

»Pe Cârcioc l-ați văzut acolo?»

»Nu știu, dacă-l vor fi văzut ori nu alții, — răspuse Hoancă, — eu am văzut numai focul!

— Știu însă, că seara ne-a spus, că o să fim luați la goană, și dimineața a și venit dlui, — urmă el arătând spre Ghiurca, — să ne alunge.»

»Stăpânul lanului el însuși mă însărcinase s'o fac aceasta, — întâmpină Ghiurca.

»Nici odată! — strigă Corbeiu. — Vorba era numai să nu secere toți în același lan.»

Dl Hausner se uită cam mirat la el.

»Aici nu se discută, — zise el iar în unguerește... Aveți să așteptați să vă vie rândul și să răspundeți numai la întrebările ce vi-se pun. — Tot mai stăruie, — urmă apoi adresându-se iar la Hoancă, — în plângerea, că Dsa a sărit la tine, ca să te palmuiască. Zice c'a voit numai să te scoată din lan.»

»De asta nu m'am plâns și nu mă plâng, — răspuse Hoancă, — și nu pot să știu, de ce-o fi sărit și ce-o fi vrut; imi aduc însă aminte, că am primit palme, și nu știu ce s'ar fi întâmplat, dacă n'ar fi sărit Bodălău să-l scape.»

Judecătorul se 'ntoarse spre Bodălău.

»Ce ai să răspunzi? — întrebă. Ai sărit să-l arunci în Murăș ori să-l scapi?»

»Da! — răspunsul lunganul. Ce să zică!? Cam așa au venit lucrurile: am sărit și eu, am mai sărit și alții și nu știu ce s'ar fi întâmplat, căci Hoancă e om iute la fire.»

Abia acum îi veni rândul lui Corbeiu.

»Deoarece s'a constatat, că în adevăr nu erați de față, — îi zise el tot în unguerește, — mărturisirile, pe care ați putea să le faceți, nu mai au nici o importanță, și nu am decât să vă întreb, dacă tot mai stăruieți în declarațiunea, că nu faceți nici o reclamațiune și nu ridicați nici o pretensiune.»

»Nici una! — răspuse Corbeiu în românește. Țin însă să fie constatat, că n'am însărcinat pe nimeni să-i iee la goană pe secerători.»

»Aceasta e o afacere de onoare, care pe noi nu ne privește, — întâmpină Hausner și nemțește. O veți regula între dvoastră cum veți crede de cuviință. Vă rog să mai aveți puțină răbdare ca să subscrieți procesul verbal.»

Corbeiu nu mai avea nimic de zis — deși multe avea pe inimă.

»Tu rămâi aici! — îi zise judecătorul lui Cârcioc după-ce procesul verbal fu scris. Ceilalți pot să plece.»

»Și noi!? — întrebă Hoancă înviorat.

»Fără 'ndoială!»

»Atunci de ce ne-a mai ținut aici!? — adăugă Bodălău nedumirit.

»O s'o țin minte! — zise Cârcioc încă mai nedumirit.»

Cel mai nedumerit era însă dl Veleanu, omul de legi, care la una se așteptase și alta vedea.

El rămase cel din urmă și se apropie cu oarecare temere de masa judecătorului.

»Dacă înțeleg bine, — zise el, — instrucțiunea e terminată.»

»Fără 'ndoială, — răspuse dl Hausner. — Îndată ce nimeni nu mai face nici o reclamațiune, rămâne numai cestiunea, cine a pus focul, iar aceasta o lămuresc acum.»

Din România.

M. S. Regele a fost vizitat Luni dimineața la orele 11, de profesorul doctor Noorden, care a rămas pe deplin satisfăcut de îmbunătățirea simțitoare ce s'a produs în starea sănătății Majestății Sale.

M. Sa Regele a adresat Principelui Ferdinand al Bulgariei, la Viena, o călduroasă telegramă de condolență cu prilejul morții Augustei Sale mame, A. S. R. Princesesa Clementina de Coburg.

A. S. R. Principele Ferdinand, a plecat Luni la orele 5 și 35 p. m. la Coburg, pentru a reprezenta Curtea Regală la funerariile A. S. R. Princesei Clementina de Coburg.

Inmormântarea va avea loc Joi la Coburg.

Dela Curte. AA. LL. RR. Principele și Princesesa României au fost invitate de MM. LL. Regele și Regina Angliei, spre a petrece de primăvară câteva săptămâni la Curtea regală engleză.

Intrunire. Duminecă s'a ținut în Galați o mare întrunire a partidului național liberal. Dela București veniseră pentru acest prilej d-nii D. Sturdza, Ion I. Brătianu și alți fruntași ai partidului. Au fost primiți cu mare însuflețire în gară. Intrunirea a prezidat-o avocatul Gămulea. Au vorbit d-nii D. Sturdza, I. Vrăbescu, I. Atanasiu, Spiru Haret, C. Alexiu, Petrini-Galați, Z. Filotti, Ion Brătianu (cărui i-s'au făcut mari ovațiuni) și M. Orleanu. S'a primit moțiunea votată și în celelalte întruniri liberale.

Conferințele Ligei culturale. Duminecă a avut loc la Brăila o conferință publică făcută de dl profesor N. Iorga, din inițiativa comitetului Ligei culturale.

Profesorul Iorga, care a sosit în localitate dimineața, a fost întâmpinat de către comitetul Ligei, de un public numărös și de elevii liceului. Corul liceului a intonat «Deșteaptă-te Române».

Conferința a avut loc la orele 5 p. m., în sala Teatrului regal.

Avocatul Moldoveanu a deschis ședința printr-o cuvântare.

Profesorul Iorga începe dezvoltarea conferinței sale «Dunărea română» arătând fazele prin care a trecut Dunărea în posesie dela o stăpânire la alta. Conferențiarul exprimă dorința de a vedea Dunărea numai a românilor ca astfel națiunea să poată impune tuturor și aceasta, — zice oratorul

Dl Veleanu sbură zicându-și »Iară eu, prostul de mine, era să i-l dau legat lui Pihamér«.

»Ei! — văzuși!?« — îi zise apoi lui Corbeiu.

»Văzui!« — răspunse acesta posomorit.

»Așa de-odată și pe neașteptate se sfârșiră toate«.

»Ba nu s'a sfârșit de loc, ci abia acum se pornesc«, răspunse iar Corbeiu, care nu putea să-l erte pe Ghiurca și nu putea să uite vorbele rostite de Cărcioc.

Erau însă scăpați Hoancă și Bodălu, nu i-se mai scruta viața, beata aceea de fată n'avea să mai fie dată pe gura lumii, și el se simțea mai ușurat. Il ardea fără îndoială gândul, că lumea tot o să vorbească, dar el și de mai rău se temuse, și fața îi era mai senină decum fusese când s'a despărțit de doamna Fireanu.

Acum era dânsa cum se știa însa-și pe sine, și om trebuia să fii, ca să-i stai în față.

Una-i mai trebuia: să vie și Huțanu, care trebuia, dac'a primit depeșa, să fie pe drum.

A și sosit încă înainte de amiază.

»Bine, — îi zise el lui Corbeiu, — eu nu mai înțeleg nimic. — Ce e cu tine!? — Te-ai lăpădat? — în adevăr te-ai lăpădat ori sunt numai născociri?«

»De ce să mă fi lăpădat? — întrebă Corbeiu nedumerit.

»De biserică«, — îi răspunse Huțanu.

»Mă mir, că mă mai întreb, — grăi Corbeiu. Asta tu poți s'o știi mai bine decât ori-și-cine, căci sunt abia câteva zile, și-am spus, că mie popă nu-mi trebuie«.

(Va urma).

— se poate obține numai prin cultura și conștiința națională.

Vorbește despre Brăila și face istoricul orașului și arată originea numelui său.

Termină laudând sentimentele naționale ale Brăilenilor.

În tot timpul conferinței dl Iorga a fost întrerupt de tunete de aplauze.

Conferința s'a terminat la 7 ore și jumătate.

Elevii au făcut o grandioasă manifestație, apoi cântând «Deșteaptă-te Române», au parcurs str. Regală, până în str. Coroanei, la locuința lui Moldovanu, unde profesorul e găzduit și au manifestat, iar după aceea s'au împrăștiat.

Seara a avut loc un banchet la restaurantul francez

Intrunire. Duminecă a avut loc în sala Băilor Eforiei o întrunire publică convocată de comitetul executiv al clubului meseriașilor din Capitală, sub președinția dlui Emil Sococ. S'au ținut mai multe cuvântări și s'a cetit o moțiune, care cuprinde: modificarea legii pentru acordarea de avantaje; modificarea legii repausului duminical și aplicarea legii pentru asigurarea în caz de accidente. Intrunirea s'a terminat la ora 5 seara.

Mascagni în București. Ilustrul compozitor Mascagni, va sosi Mercuri seara ori Joi dimineața în București, pentru a începe repetițiile concertelor ce se va da la Ateneu sub conducerea sa Dumineca viitoare după amiază și Marți seara. O telegramă va vesti data exactă a sosirii sale. Societatea italiană pregătește marelui maestru o strălucită primire.

Dobrogenii. Ministerul domeniilor va publica un tablou figurativ al progreselor făcute de Dobrogea la 1880 până astăzi.

Acest tablou conține pe perioade quinquenale mișcarea populației, produsele agricole și industriale, comerțul, căile de comunicație și instrucția publică în Dobrogea.

Populația Dobrogei care la anexare a fost de 147 mii locuitori, în 25 de ani s'a îndoit, și este astăzi de 298.000 locuitori.

Memoriul Universității din București. Joi seara consiliul Universității din București s'a întrunit pentru a treia oară, spre a vota memoriul redactat de delegația Universității, în chestiunea proiectului de lege al dlui Disescu.

Erau de față peste 40 de profesori universitari. Cei absenți din Capitală, ca dl Dragomir Demetrescu, sau bolnavi ca d-nii dr. Buicliu, Em. Antonescu, dr. Mihălescu, etc., au trimis adesiunile lor în scris la tot ceea ce va hotărî consiliul.

D. Pangrați, raportorul delegației, a dat citire memoriului, care este o analiză complexă a proiectului d-lui Disescu. În memoriu se insistă în special asupra înființării de noi catedre fără consultarea Universităților, deși această consultare este cerută de lege.

Unanimitatea consiliului a hotărît ca memoriul să se tipărească imediat și de îndată ce va fi gata să se remită d-lui prim ministru care l'a cerut. De asemenea, s'a hotărît ca delegația să designeze unul sau doi membrii din sinul său, care să ceară audiență la Palat și să înmâneze memoriul și M. S. Regelui.

În urmă, memoriul se va distribui Parlamentului, colegilor profesori dela Iași și presei.

Șezătoarea din Budapesta.

— Lămuriri —

(Urmare și fine).

Noi suntem ceva mai modești.

Vrem să trecem de astă-dată peste limitele petrecerilor ușoare și vom căuta să ne facem folositori, adăugând cuprinsul unei șezători naționale, care să înfățișeze portul, cântecul și jocul românesc. Nu de dragul străinilor, cari poate nu ne-ar înțelege, ci pentru ai noștri, — să audă, să vadă și să pătrundă de ele. Pentru că sunt atâția români, în capitală, cari n'au mai văzut de mult, ori n'au văzut nici-odată jocuri și porturi naționale. Și sunt alții, de nu-și mai știu da seamă de câte bogății se ascund în munții și în văile Ardealului. Pe aceștia vrem să-i înălțuim pe-o clipă de puterea cântecului și datinelor noastre.

Vrem să strângem într'un buchet frumos pe toți românii, câți trăiesc risipiți pe-aici, departe de mulțimea cea mare a neamului lor, și să ținem în ei aprinsă dragostea de limbă și de lege.

Asta ni-e țanta. Este ea primejdioasă, cum i-se pare corespondentului D-voastră?

Și săvârșim noi vre-un păcat, când, pentru întărirea credinței în atâtea suflete părăsite și uitate în vârtejul vieții de oraș mare și străin, — cerem și ajutorul românilor din alte părți? — Jertfe nu pretindem dela nimeni. Dar așteptăm dela cei cu dare de mână, că ei vor ști să aprecieze, și să sprijinească, așa cum pot nizu-nțele noastre frumoase.

Că de ce s'ar da o astfel de sărbare culturală tocmai în Budapesta? — Nu zicem noi, că ceea-ce se face aici nu s'ar putea, și n'ar trebui chiar să se facă și în alt oraș, cu mai mult și mai folositor element românesc. — Dar asta nu înseamnă că cei vre-o două mii de români din capitală n'ar mai avea nici o trebuință. Pentru că sunt aici o grămadă de familii, cari nu pot veni în atingere cu lumea românească decât la o astfel de petrecere. Și este un frumos număr de tineret, care își cere drepturile sale...

Învinierea cea mai grea, ce ni-se aduce, e că noi am pregătit, pe cale socială, cine știe ce apropiere cu ungurii. — La asta numai atâtea răspund: printre rândurile aranșatorilor figurează nu mai puțin decât patru colaboratori de-ai «Tribunei», și eu nu-mi aduc aminte să se fi publicat vre-odată în «Tribuna» vr'un articol deochiat.

E adevărat. Vom invita printre oaspeți și străini. Nu se poate altfel. Dar vă asigur, dle redactor, că numărul lor va fi cât mai restrâns, și nu se va schimba deloc caracterul românesc al petrecerii. — La partea esențială a acesteia, la șezătoare, străinii vor avea un rol pasiv, de privitori, iar dacă la dans vom auzi și câteva ciripiri ungurești, cel puțin ne vom aduce aminte, că suntem în Budapesta. Atâtea.

În curând se va publica lista completă a aranșatorilor, și cred, că în ea nu va găsi nimeni nici un nume pătat, care să ascundă sentimente neromânești. Pentru cei ce se mai îndoiesc, public și programul:

1. Balada lui Brâncoveanu, executată de corul societății «Petru Maior».

2. Producțiuni artistice — cu artiști români.

3. Serata etnografică, reprezentată întâiași dată la jubileul «Asociațiunii» în Sibiu, sub conducerea dlui dr. Tiberiu Brediceanu.

4. Dans, (și nu se va juca ciardaș!)

Ținta e, cum am zis, consolidarea socială a românilor din Budapesta. Aranșatorii sunt numai români — buni. Programul e curat românesc. Venitul e destinat unei societăți culturale românești: «Petru Maior». — Este ceva aici ce n'ar merita încrederea D-voastră?

În înțelesul acesta se va face șezătoarea din Budapesta. Așa s'a hotărît, cu unanimitatea voturilor, la întrunirea de Luni seara a tuturor aranșatorilor. Și așa trebuie să fie.

Atâtea am avut de spus. Nu m'a încredințat nimenea să dau aceste lămuriri. Dar cred că ele vor găsi aprobarea întregii tinerimi aranșatoare.

Primiți, vă rog dle redactor, asigurarea deosebitei mele considerații.

Budapesta 14 Febr.

Const. Bucșan.

Am publicat scrisoarea aceasta mai mult din considerație față de autor, care prin o deasă și prețioasă colaborare și-a câștigat un drept la coloanele noastre pentru vederile sale. Altfel cu conținutul ei, în partea esențială mai ales, declarăm că nu ne identificăm. Rămânem și după aceste clarificări împotriva șezătorii din Budapesta, a cărei rost se justifică prin importanța unui prilej de întâlnire a celor 2000 de români. (Comitetul parohial din Budapesta are cunoștință abia de câteva sute) cari însă nu pot, ori nu vreau să petreacă fără străini. Că aceasta ce înseamnă ar fi a aduce o sumedenie de cazuri dela balurile din Arad, Orade, Cluj și alte părți, unde s'a făcut de mult încercarea și s'a ajuns la convingerea că nu se pot aranja petreceri de caracter pur românesc cu străini împreună și unde de ani de zile domnește izolarea socială, în care se simt foarte bine. Că petreceri cu străini

unde duc, citiți dlor din Budapesta corespondența din Mercurea și vă veți convinge dacă aveți sentimentul lucrurilor și v-ați deprins a vedea și în petreceri o manifestație națională.

Că tinerii români din Budapesta vreau să înceapă d'a capo, ignorând experiențele trecutului, asta este treaba lor, lucru de laudă însă nu săvârșesc și să nu aștepte că mai ales presa românească să le dea aprobarea ei. Alte ziare românești pot să tacă în fața acestor aparițiuni, este mai comod să taci, nu vor putea însă stoarce dnii Bilașcu, Tanco și celelalte celebrități obscure, pe cari acum întâia oară avem onoarea a-i încondeia cu rol în viața publică românească, — zicem nu vor putea să primească aprobarea nici unui ziar românesc. Lumea românească — nu vorbim de candidații de înșurătoare cari ne înjură, că le stricăm poate vre'un bun prilej cu te miri ce contesă, baronesă ori fie chiar vre-o actriță — ci de lumea românească cu bun simț, suntem siguri că se va distinge prin absența dela petrecerea dvoastră și — bine va face.

Cu asta terminăm.

Esecutarea partidului poporal.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Ședința dela 19 Februarie.

În cameră abea sunt atâția deputați în cât să se ajungă în fiecare bancă unul. Între actele ajunse la biurou este și mandatul dela Bocșa, precum și raportul în chestia atingerii ce i-s'a adus dreptului de imunitate a deputatului Lengyel. Il depune raportorul Héderváry. Se va tipări și apoi se va pune la ordinea zilei.

Intrându-se în ordinea de zi, Gratz Gusztáv propune, la primul capitol al proiectului de lege privitor la asigurarea muncitorilor, ca să se estindă această lege și asupra celor din cancelariile tehnice.

După ce vorbește ministrul Darányi, amendamentul se respinge.

Gratz propune a se estinde legea și asupra servitorilor de casă. Ajungând chestia la vot se constată că nu sunt de cât 79 deputați în cameră. Ședința se suspendă pe un sfert de oră. După redeschidere se votează și se respinge amendamentul lui Gratz.

Vorbește apoi în chestie personală deputatul slovac Skicsák. El protestează cu energie împotriva lui Hencz Károly (poporal), care din chestii politice vrea să facă aici în cameră chestii cavalești, de cinste. Politica nu poate fi baza de pe care să se judece cinstea. Dacă am admite asta, ce ar trebui să zicem despre Szmrecsányi, care la 1905 era liberal, iar acum e poporal? Vorbește pe larg despre abuzurile întâmplare în comitatul Arva, cu prilejul alegerilor, unde fișpanul cerea candidaților reverzal că nu-i vor săpa poziția.

Execută pe Szmrecsányi, care a subscris și el astfel de reverzal. Arată apoi de ce a părăsit partidul poporal: pentru că acesta și-a abandonat programul dela început și s'a năpustit asupra slovacilor, deși el intervenise la Zichy și acesta îi făgăduise că »Alkotmány« nu va mai ataca pe slovaci, ci-i va apăra în contra șovinismului intolerant.

Arată scrisori de ale lui Rakovszky, Ernst și alții, adresate »panslavilor« Hlinka, Jancsek și Gregus, cu cari au ținut împreună și adunări poporale. Aunci poporalii luptau împreună cu slovacii, va se zică, atunci programul lor nu eschidea prietenia cu națio-

nalitățile. Combate și condamnă cu asprime purtarea partidului poporal. Termină declarând, că naționalitățile nu sunt în contra statului, nici a nației maghiare și spunând că înțelege lupta națională în cadrele legilor.

Din partea poporalilor îi răspund (cu violență, dar fără a produce motive ori probe) Hen Sándor și Szmrecsányi, care fiindcă ofenzează, e îndrumat de prezident la ordine.

Se continuă apoi cu discuția asupra proiectului de lege despre asigurarea soartei muncitorilor.

Vorbește pe rând Pető Sándor, Sztrényi, Mezöfi, Hajdu Frigyes, Lázár Pál și Kossuth.

La orele 2, ședința s'a sfârșit.

Criza de guvern.

Budapesta, 19 Februarie orele 11 seara. E cert, că între cele două guverne există grave neînțelegeri cu privire la încheierea tranșacției. M. Sa a intervenit însă, căci nu voiește să aibă a face cu vre-o criză ministerială nici în Austria, nici în Ungaria, ci s'a aflat platforma de a se amâna criza: Wekerle s'a învoit adică ca tariful autonom maghiar să nu se aducă acum în discuția dietei, ci proiectul va rămâne în comisie.

Din parte-i, guvernul austriac s'a îndatorat și el că în decursul campaniei electorale ministri nu vor mai rosti vorbiri împotriva ungarilor și în noua cameră va urgenta rezolvarea definitivă a chestiilor economice.

Criza nu s'a înlăturat deci, ci numai s'a amânat.

Kossuth demascat.

— Prin telefon. —

Budapesta, 19 Februarie, orele 10 seara. În cercurile politice face mare senzație demascarea ministrului Kossuth, în ziarul »Budapesti Napló«.

Cel care dirigă această campanie e fostul ministru Vörös László, predecesorul lui Kossuth. Din documentele ce publică organul fostilor constituționali, reiese evident, că fostul președinte al coaliției ar fi fost dispus să între, cu alți doi prietini, și într'un guvern care n'ar fi fost al coaliției. Peste tot: se vede setea, graba mare pe care o avea Kossuth s'ajungă în scaunul ministerial. E impresie generală, că demascările acestea fără sfârșit slăbesc mult vaza guvernului, așa că sunt serioase temeri de derută. Cei din coaliție se învinuiesc reciproc și printre culise urmează intrigi peste intrigi.

Afaceri culturale.

O propunere.

Vremea în cursul ei năpraznic zilnic își rostogolește sulul, învălătucind clipă de clipă din pânza vieții noastre. Între păturile valului zac ascunse amintirile trecutului. Când dor te apucă de vremi trecute, desfaci sulul, despături valul, și atunci desprinse-ți răsar zilele din vremuri, zile albite de bucurii, sau zile cernite de negre și grele dureri, după cum a fost traiul.

Nu va fi credem, lipsit de interes, dacă despăturând valul, vom cercă a străbate și a respiră puțin împleticitura zilelor trecute, pentru a le prinde coloritul, și în deosebi pentru de a prinde măiestria țesutului cu fire albe, căci dacă vom întinde pânza vieții noastre, zărivom în urzala acesteia — nu putem tăgădui — și țesătura vârstată cu dungi mai luminoase, parte mai mare

însă, incredințane-vom, bătută este din fire mohorâtă și cernite de grele pășuri.

Și nu este de mirat, că trecutul nostru este învăluit mai mult în culori cernite, căci în cursul lungilor veacuri, rostogolitu-s'a de-a valma peste noi, nevoi, dureri, năcașuri în nesfârșită întindere de lanț, așa că nu odată ne-a muiat umilințele și mai pe aci să ne frângă oasele. Ne-am dus traiul în mare parte, lipsit de o anumită și bine hotărâta țință de viață, — realizarea căreia s'o fi urmat fără de șovăire, — mai într'un fel de provizorat, și apoi între asemenea împrejurări nehotărâte, firește forța tainică, trebuitoare pentru închegarea într'un mănunchiu a ființei noastre, nu mai avea tăria recerută, și de aici apoi ca urmare a acesteia, dezorientarea din păturile noastre. Ne lipseau voințele străbătătoare. Bocirile și plânsetele de durere de care gem paginile vieții noastre, la țință nici când nu ne-au condus, căci spiritele șirete s'au putut folosi de bicișnicia sufletelor noastre, cu nesaț se năpusteau asupra lui, ca nimicindu-l, să stirpească din nou sămânța neatârării individuale, — împrejuind și trăgând pe sfoară în aceeași vreme și poporul în așa măsură, încât spatele aceluia și astăzi se curbează sub povara nevoilor, ca rezultate ale nepăsării și nehotărârii noastre.

Unii din urmă însă, capete luminate au cuprins primejdia în toată amenințarea ei spaimântătoare, și aceste capete, care știu ce e jertfa cu brațe și minte vânjoasă, apucat-au a ne scutura și trezi din toropeala amărătoare. Și cu mintea lor vânjoasă, au cuprins tot ce este de făcut, să poată picură în suflete nădejdea unei vieți mai omenești, ca să știe fiecare, pentru ce trăiește și ce are de apărut în viitor. Și cu începerea acestor ani, pânza vieții noastre începe a fi vrăstată cu dungi mai luminoase. Ca pânza aceasta însă bătută să fie numai din fire albe, mult mai este de lucrat.

Acum, când fiecare neam își are rostul pe deplin cristalizat, și țința de viață bine hotărâtă, mai mult decât ori când e vremea să ne punem și noi la încercare puterea de regenerare, ca să ne știm rostul. Trebuie să ne pregătim la renunțări și jertfe ca să putem repune greutatele ce ne întâmpină, în vrerea înălțării ființei noastre naționale la pedestalul cuviincios, unde trebuie să-și aibă locul. Ca să repunem aceste greutăți, trebuie să urmăm calea arătată de cei cari întâiu au spart ghețușul cu căldura sufletului lor, și să punem în lucrare toate mijloacele care ne stau la îndemână pentru a putea încălzi și însufleți... Și aplicarea acestor mijloace, nu impun greutate, decât puțină stăruire și dor de a face bine. Iar mijloacele încă cunoscute ne sunt: biserica, școala, economia rațională ș. c. cu un cuvânt, luminarea în toate privințele, din toate părțile și din toată tăria sufletelor luminate.

Durerea noastră cea mai mare însă este, că încă pușini, foarte pușini folosesc mijloacele, și rezultate numai sporadic răsar. Dorim însă, și stăruim-vom din răspuneri, ca cel puțin acum să între în sufletele noastre lumina în toate privințele, și trebuie să ne punem pe lucru, căci fiecare clipă pierdută în nelucrare ne îngreiază poziția, și ne face mai anevoioasă lucrarea.

Ca vrerea noastră, fără de greutate să desghete amorțeaua sufletelor, și în scopul de a putea susține legătura neîntreruptă cu poporul, și de al putea ridica la înălțimea cuvenită, în contactul cel avem zilnic cu poporul am experiat, că mijlocul cel mai potrivit, pentru ajungerea acestora este, dacă, înainte de toate, toți, cei cari au fost candidați la alegerile din urmă de deputați cu program național, ca urmare a interesului ce nu ne îndoim că poartă fieștecare pentru cercul la care a competat, să răscumpere fiecare pentru cercul său cel puțin pentru fiecare comună de a noastră 1 sau 2 exemplare din cutareva organ de publicitate al nostru, care să le împartă gratuit 1—2 săteși cărțurari din fiecare comună. În schimb apoi aceștia, vor avea datorința, ca în Dumineci și sărbători, sau și pe la șezători să cetească aceste publicații poporului, prin ce apoi — avem nădejde și credință tare, — s'ar cimenta mai cu tărie, legătura și dragostea între frați. (Împlinirea acestei datorințe s'ar putea controla după împrejurări.)

Candidații noștri, ar avea anual o cheltuială de 200—400 cor. însă după părerea noastră, aceasta ar fi o sumă disparentă și de nebagat în samă, față de foloasele ce credem, că ar rezulta din transplantarea în viață a acestei propuneri,

căci rolul acesteia ar fi — nu ne îndoim, — dezmetecirea poporului nostru din buimăceala în care zace. Și dezmetecit odată, se va căi de cele trecute, și va fi recunoscător față de jertfa ce pentru el s'a făcut.

Dar abstrăgând de acestea, luptătorul popular, nu este orânduit, a răscoli sufletele numai pentru a fi slăvit și înălțat, — căci în cazul acesta nu mai este vrednic de a sta în fruntea unui neam, — ci, chemat este, ca pentru cel care se zbate și frământă să aducă și jertfe, ca astfel poporul pentru care se sbuciumă într'adevăr să bage de samă și să cunoască, că nu este numai vorbă goală, ci în fapt cu stăruință neînfrănată răvnesc pentru luminarea și înălțarea lui.

Ce se ține de alegerea organelor, care ar fi de rescumpărat și împărțit, ne luăm îndrăzneala de a propune, că dintre organele care le avem astăzi, fiind cea mai aproape de sufletul poporului nostru »Tribuna« dela Arad (înțelegând numerii populari), răscumpărarea să se facă pentru acest organ.

Nu o facem aceasta, pentru că șirele de față se pot ceti în organul »propus« ci o facem, îndeosebi, din recunoștința ce o avem, și ce trebuie s'o păstrăm față de stindardul zdrențuit și rupt în lupta de apărare, ce l-a ridicat și purtat acest organ vreme de zece ani și care cu mândrie și frunte înălțată îl poartă și astăzi, în butul tuturor încercărilor și tentațiunilor vrășmașe...

De altfel, dacă cei, cărora îndreptate sunt aceste șire, vor fi de opinie contrară în privința alegerii organului, n'au decât să rescumpere și se împartă acela, care lor după împrejurări, mai potrivit li-s'ar părea. Ținta noastră nu este, de a impune organul de față, ci de a arăta numai o modalitate prin care s'ar putea întări legătura dintre frați.

Am făcut aceasta propunere, în nădejdea, că doară Cel, care în nemărginita-i înțelepciune orânduiește toate, se va îndură, și va picură în sufletele noastre cunoștință deplină asupra însemnătății acestei propuneri, ca astfel să nu aibă soarta celor mai multe propuneri dela noi, ca numai propunere să rămână.

Iosif Tărău.

Din străinătate.

Alegerile în Austria. Viena, 19 Februarie. Oficiosul »Wiener Zeitung« publică decretul prea înalt privitor la alegerile generale pentru cameră. Alegerile se vor face așa cum se anunțase deja: la 14 Maiu, iar balotajile la 23 Maiu.

Casa Seniorilor în parlamentul austriac. În literatura parlamentară austriacă s'a afirmat în timpul din urmă un abil reprezentant dr. Gustav Kolmer. Ale lui cinci Anuarii parlamentare și marea sa operă apărută până acum în 4 volume despre parlament și formarea lui sunt de cea mai mare valoare atât pentru omul politic de acum cât și pentru cercetătorul istoric politic de mai târziu.

De curând a apărut o nouă carte a lui Kolmer: »Casa Seniorilor în Parlamentul Austriac« (Viena și Lipsa 1907).

Cartea cuprinde un bogat material biografic despre toți membrii casei seniorilor, cari sunt partea cea mai mare oameni distinși prin forța lor personală ori prin capacitatea lor intelectuală și cari au avut și au de prezent un rol însemnat în activitatea politică austriacă.

Pe cele 400 de pagini autorul ne dă interesante date despre seniorii austriaci, istoria vieții și relațiile lor.

Interesant e să știm, că la sfârșitul anului 1906 erau 252 de seniori între cari 14 principii, 18 viriliști din episcopat 65 de membri amovibili și 155 pe viață.

Numărul de 252 de seniori e compus din 32 de foști șefi de cabinet și ministri, 5 ambasadori, 75 secretari de stat, 24 de profesori universitari și 4 generali.

Poarta și patriarhul. Deoarece au reînceput violente atacuri contra aromânilor și contra propagandei aromânești în Macedonia, de către români s'au făcut la Poartă serioase remonstranțe.

Poarta pregătește o serioasă interdicere patriarhatului.

În cercurile Fanarului se zvonește că patriarhatul are de gând, din cauza persecuției grecilor în Bulgaria, și din cauza chestiunii aromânești, să trimită o delegație la cabinetele europene.

Este îndoială însă că s'ar putea realiza o asemenea idee.

Poarta ar împedeca aceasta cu hotărîre.

Deschiderea Reichstagului, Berlin, 19 Februarie. Azi înainte de amiază, la orele 11, s'a deschis cu obicinuitul ceremonial Reichstagul. În mesagiu se accentuează puterea sentimentului și idealului național, care din alegerile încheiate a ieșit glorios și a arătat încă odată în chip strălucit bunul cumpăt al poporului german, dragostea și alipirea lui pentru principiile cari au făcut mărirea patriei germane. Se accentuează de asemeni bunele relațiuni cu toate statele și tendința generală pentru menținerea păcii universale.

Evenimentele în Rusia. Duminecă noaptea poliția a reușit să descopere o ședință socialistă secretă în convictul academiei tehnice. La cercetările ce s'au operat imediat, s'au găsit 4 revolvere și scrieri oprite. 70 de persoane au fost arestate.

Locotenentul colonel Legat, șeful gardarmeriei de tren din Wiborg era să cadă victimă unui atentat în poarta casei sale. Glonțul, care a fost tras asupra-i nu l-a lovit. Atentatorul a scăpat.

Din Minsk vine știrea, că asupra băncei Zuckermann a fost aruncată o bombă. Atentatorul și-a găsit moartea, doi funcționari au fost răniți. Pagubele sunt însemnate.

Giosuè Carducci.

— Amănunte din »Voce del Popolo« (Fiume). —

Boala care a repus pe marele poet s'a declarat Lunea trecută, seara, că a fost o ușoară influență. Din aceasta s'a dezvoltat însă o bronchită și apoi o pneumonie.

Doctorul Boschi i-a dat toate îngrijirile posibile și a ținut și consult cu doctorii Lega și Murri.

În orașul Bologna și în toată Italia știrea că marele poet nu mai e de scăpat, a produs colosală consternație. Tot așa de mare e doliul acum, după moartea lui. Așa Italia a jelit numai pe Victor Emanuel, Garibaldi și Verdi.

— Poetul a murit înconjurat de soția, fiicele și nepoții săi.

În toată Italia s'au arborat steaguri negre, zia-rele au apărut în chenar negru, de doliu.

Consiliul comunal al orașului Bologna a decis să-l înmormânteze pe cheltuiala sa.

Între adresele de condoleanțe sunt ale curții regale, ale corpurilor legiuitoare, ale guvernelor și tuturor autorităților și celebrităților Italiei.

Tot așa s'au trimis coroane număroase din toate părțile.

— În mormântarea s'a făcut cu mare pompă în ziua de 18 c. Casa mortuară era întreagă cernită. Prăvăliile toate închise. Nu comunicau nici tramvaiele. Pe străzi lume imensă. Convoiul imponent. Asistau toate autoritățile. Regele era represintat prin contele de Turino. Dela casa mortuară convoiul a plecat la orele 2. Erau și trupele de față, dar fără muzică. După carul mortuar mergea contele de Turino, ministrul de culte Rava, președinții camerei și senatului, deputați, senatori, generali etc. Cununile umpleau 11 cară. Convoiul avea o lungime de 2 kilometri.

Depunerea în mormânt a fost înduioșătoare.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 20 Februarie 1907.

Vremea. Vânturi nu tocmai reci, nopți reci și zile moderate. Amiezile sunt moi.

— **Vremea în Europa.** Ziarele străine ne aduc știri că în Apusul Europei și chiar în Svițera s'a schimbat temperatura, că ploua și zăpada se topește sub înrăurirea unor cicloni, cari trec prin mijlocul continentului. Totodată anticlonul ce se apropie de pe Ocean nu mai trece pe la Nordul Europei, ci tot prin mijlocul continentului.

— **Conzistorul aradan** este luat aspru la țintă din partea presei maghiare locale. Păcatul ce a săvârșit conzistorul aradan, este că în luna trecută a cumpărat (pentru 1 milion 200 mii coroane) moșia contelui Szapáry Pál din St-Nicolaul sârbesc (aproape de Șetin, în Torontal) iar Luni s'a hotărît și cumpărarea moșiei dela Cermei, dela erezii lui Vásárhelyi Béla.

Din parte-ne felicităm însă conzistorul și în primul rând pe P. S. Sa episcopul I. I. Papp, pentru alocarea înțeleaptă a banilor diecezei. Valoarea pământului crește din an în an și a cumpără pământ este cel mai cuminte lucru din partea conzistorului.

— **Boala drului Lueger.** Sâmbătă a avut loc la patul bolnavului un nou consiliu medical care n'a putut decât să constate o îmbunătățire a stării doctorului Lueger. Bolnavul a petrecut întreaga după amiază afară din pat și a făcut câteva preumblări prin lunga lui odaie. Pofta de mâncare încă s'a îndreptat.

— **Cerere de execuție împotriva lui Méray-Horváth.** Publicistul Méray-Horváth, mijlocitorul împăciuirii între Curte și Coaliție — cum am zice un fel de misit politic a primit din partea ministrului de comerț pentru serviciile aduse statului suma de 50.000 de coroane drept misitie.

Fericirea aceasta nu-l așteaptă numai pe Méray ci și pe un croitor al său Neuländer, care înzadar se trudea să-și încaseze datoria ce o avea la el de vre-o 3000 de coroane.

Cum a auzit de frumoasa remunerație însă, firma Neuländer s'a grăbit să-i pună poprire pentru datoria ce avea s'o încaseze.

E întrebarea însă dacă suma aceasta, care i-se dă pentru un anumit scop, ca stipendiu poate fi atacată. Avocatul acuzatorului susține, că e un fel de onorar pentru servicii politice și justifică astfel dreptul de poprire.

Noi zicem, că-s bani jăfuiți!!

— **Decorațiuni.** M. Sa împăratul Francisc Iosif a conferit baronului dr. Iuon de Starcea, român din Bucovina titlul de șambelan, pentru serviciile aduse, ca trimis estraordinar și ministru plenipotentiar pe lângă republicele Chili, Perou și Bolivia din America de sud.

— **Dar împărătesc.** M. Sa împăratul a donat din cassetă particulară suma de 200 de coroane pe seama parohiei române gr.-ort. Secutura din Transilvania.

— **Dragostea unei princese.** Princesa Augusta, fiica principelui Filip Eulenburg s'a îndrăgostit de secretarul tatălui ei un oare-care Forallinek, de origine ovreu din România și s'a decis să-l ia în căsătorie.

Cu multă greutate părintele s'a văzut silit să consimtă la contractarea acestei legături nepotrivite cu condiția însă, ca fata să renunțe la titlul și drepturile ei și să se mulțumească cu o rentă anuală de 4000 de mărci. Totul pentru un... ovreu!

— **Ciardașul în Mercurea.** Ni-se scrie: Sâmbătă seara 16 Febr. s'a aranjat în numele inteligenței (?) române din Mercurea o petrecere cu joc în beneficiul școlii gr.-ort.

Cu acest prilej un preot gr.-ort. rom. din Sângăția (veji și Dv. cine.!) cu autorizația și consimțirea a doi protopopi români au comandat și jucat însuși »csárdás«.

O doamnă, bună româncă a fugit îndată din sală, întrebând pe președintele comitetului aranjator, pe unul din protopopi, că ce însemnează acest joc, când jucătorii sunt toți în costum național?

Știți ce i-s'a răspuns?

Să tacă și să-l lase să joace!

D-na le-a spus însă buchile:

Scandal ce faceți — rușine să Vă fie, mai ales în timpurile aceste, când mai mult ar trebui să arete românii peținși inteligenți, o disciplină socială. Și toată profanarea petrecerii se face de dragul unei neveste de veterinar și a unui executor.

Toți românii buni sunt indignați.

Nu m'aș fi mirat atât de mult, dacă n'ar fi chiar în comitatul Sibiiului — aproape de Sibiu unde nici odată n'am pomenit așa o necuviință din partea unor preoți români.

Sperăm și noi ca asta să fie cea dintâi și cea din urmă!

Duelul o stupiditate. Drept urmare la incidentul petrecut în parlament despre care am dat azi amănunte între deputatul slovac Hodja Milan și guvernamentalul Szmrecsányi, acesta din urmă, și-a constituit martori, pentru a cere satisfacție pe cale cavalerescă lui Hodja.

Acesta a răspuns, că cultura lui îi interzice de a da satisfacție în modul cerut de adversarul său și cu un curaj demn de laudă califică duelul în cercuri culte, ca cea mai neagră stupiditate.

Hot prins. Párkány Sándor, cassarul Băncii Centrale Agricole din Pesta care defraudase suma de 43.000 de coroane și pe urmă și-a pierdut urma, a fost prins în Berlin, în societatea unei frumoase actrițe, căreia-i târguise tocmai un frumos costum și când era să se aranjeze și el «en baron», din cauza emoțiunii a dat de bănit croitorului și poliția a fost înștiințată. Imediat poliția, care-l avea în carnetul său negru, l-a luat de guler și l-a trântit la umbră, lăsând pe sârmana artistă prada unei neplăcute nedumeriri. Din suma furată s'au găsit asupra lui 38 mii de coroane în bani gata, restul în amintiri.

Curios! Ni-se scriu următoarele: În ședința scaunului protopopesc ce se va ține în Satulnou, sub presidiul d-lui protopop T. Miclea, se va pertracta alegerea de preot din Seleuș (Bănat) protestată de partizanii unui preot care a fost respins din candidație pe motiv că trăiește în concubinaj. Membrii scaunului: Trifon Miclea, Simion Popovici și Dămian Popescu, oare accepta-vor motivele protestului?

Ciocnire de corăbii. Se anunță din Londra, că în canalul Bristol s'au ciocnit în săptămâna trecută două corăbii Heliopolis și Orianda. Cea din urmă s'a scufundat. 14 oameni și-au găsit moartea în valuri. Heliopolis a ancorat în portul Cardiff.

Catastrofă în America. Trenul electric care se înalță spre New-York încărcat de pasageri, cei mai mulți lucrători la fabricile din apropiere a deraiat în dreptul străzii Webater. 50 de oameni au fost uciși și vr'o trei sute grav răniți. Mulțime, care aștepta venirea membrilor din familie, a alergat la fața locului pentru a se convinge de înfiorătorul adevăr.

De un timp încoace America este teatrul celor mai dese și înfricoșate nenorociri.

Barbarie balcanică. Doi deputați sârbi, Marinovici și Georgevici au fost Sâmbăta trecută victima a trei ofițeri, cari i-au atacat în stradă. Cauza acestei barbarii este, că Marinovici într'un articol de gazetă a atacat Curtea regală din Belgrad.

Cei doi deputați au primit mai multe lovituri de sabie, așa, că rănilor au necesitat o îngrijire medicală în spital.

În urma acestui act de brutalitate partidul opoziționist în frunte cu deputatul Stoianovici a interpelat guvernul în ședința de ieri a Scupcinei și a adus cele mai grave acuzațiuni armatei, care se conformează principiilor de eroism așa de ridicol.

Presa întreagă și opinia publică au secundat atitudinea deputatului Stoianovici și au înregistrat ca o rușine pentru armata sârbească această violență.

Deputatul Georgevici și-a înaintat demisia sa de ofițer. Scrisoarea era să se citească în ședința Scupcinei, însă i-s'a interzis aceasta din partea guvernamentalilor.

Ministrii au liniștit pe interpelator numai după ce i-au promis, că vor porni o anchetă în contra ofițerilor, și dacă se va putea dovedi vinovăția lor ei vor fi pedepsiți. — Scupcina a primit cu ovațiuni declarațiile ministrilor.

— Nefericire. Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuiește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

Dela judecătorii și tribunale.

Din partea corespondentului nostru din Pojon primim în ultima oră următoarea informație telegrafică:

Albini a fost judecat pentru agitație prin presă la 1 an temniță de stat și 400 de coroane.

Economie.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu. Ni se trimite programul de muncă al comitetului Reuniunii române de agricultură din Sibiu pe anul 1907. Socotim că este de un interes general să-l publicăm în estensiune, ca românii de pretutindeni să vadă munca înțeleaptă și rodnică a acestei reuniuni pentru ridicarea bunăstării economilor din părțile Sibiiului și ca să îndemne a înființa nu bănci, de cari deocamdată avem destule, ci tovărășii economice, în urma cărora rămâne belșug și bogăție nu — cambii.

Il recomandăm tuturor frunțașilor români. Iată-l:

1. Pentru studiarea referințelor economice din comune, se vor ține întruniri agricole în comuna Șura mică, Săsăuși, Jina, Turmășor, Glâmboc, Șugag, Sibiu (suburbiul inferior) și Avrig.

2. Pentru promovarea culturii vitelor de rasă, se va ține în comuna Săcădate o expoziție de vite de prăsilă (a 17-a), împreună cu distribuire de premii în bani.

3. Se va procura și sorta o vițea de rassa curată «Pinzgau» între membrii cu locuința în comuna Gurariului.

4. Se vor acorda proprietarilor mici pentru procurarea de vite de prăsilă împrumuturi cu 5% replățibile în 4 rate semestrale.

5. În scopul răspândirii culturii de animale de soi ales, se vor distribui între membrii galige de tot soiul, apoi coșnițe și unelte pentru albinărit etc. În scopul nobilitării rasei de râmători, Reuniunea va procura 13 vieri (ieri) de rassa engleză în vârstă de 2 luni și îi va distribui la câte un membru harnic din comuna Apoldul rom., Mercurea, Gârbova, Reciu, Cârpeniș, Poiana, Jina, Ludoș, Apoldul-sup., Amnaș, Topârcea, Dobârca și Rodu cu obligământul pentru membrul împărțit de a-l plăti în restimp de 2 ani, fără interese și de a-l pune la timpul său la dispoziția proprietarilor de râmători în scopul reproducției.

6. Pentru a îmbărbăta economii la cultivarea de nutrețuri măiestrite, între membrii se vor împărți în mod gratuit semințe de trifoiu, de luteră și de napi de nutreț. În același timp se va mijloci pentru obște procurarea de semințe mai bune și mai ieftine, semințe de nutrețuri, de verdețuri (legume), de flori etc. Membrii împărțiiți în trecut sunt rugați a raporta comitetului despre modul de purcedere la cultura nutrețurilor și despre rezultatele obținute.

7. Pentru a înlesni cultura pomilor, se vor împărți mai multe mii pădureți, meri, peri, pruni, cireși, vișini, gutui etc. și se vor pune în vânzare cu preț redus mai multe sute altoi (meri).

8. Membrii cu locuința în Lancrăm li-se dăruiesc câte 1 altoi măr pădul, care se va planta prin anume trimiși în grădina fiecăruia.

9. Obicinuitul curs de altoiți pomi se va ține în comuna Sibiușel.

10. Pentru cunoașterea istoricului comunelor, mai departe a stării morale și materiale a locuitorilor, apoi a uneltelor economice folosite și a dezvoltării peste tot a comunelor, se vor scrie trei premii pentru cele mai bune monografii ale comunelor din comitat, cari se vor tipări în editura Reuniunii, împreună cu alte cărți folositoare.

11. Pentru cunoașterea referințelor igienice ale populațiunii, cum sunt locuințele, hrana, curățenia, îndeletnicirile etc., în sărbătorile Rosațiilor se va aranja în comuna Ilimbav o expoziție

de copii (a 2-a), împreună cu distribuire de premii în bani.

12. Se vor organiza comițiile agricole din diferitele centre ale comitatului cu chemarea de a stabili cauzele decreșterii relative a populațiunii și de a afla mijloacele de delăturare ale lor.

13. Direcțiunile Insoșirilor noastre de credit să-ți sistem «Raiffeisen» cum și cele ale Tovărășiiilor agricole, sunt rugate a raporta despre lucrările săvârșite în 1906 și în același timp se va lucra la alcătuirea decât mai număroase asemenea insoșiri. Totodată se va lucra la dezvoltarea simțului de economizare, în care scop, prin mijlocirea «Cassei de păstrare din Seliște», se vor distribui «Cassete de economizare».

14. Se va lucra la desăvârșirea școlii practice economice din Seliște și se vor sprijini alcătuirile de școlii de pomi comunale.

15. Se va face apel în cauza augmentării colecțiilor de păpuși, chemate a conserva și răspândi portul original al țerancelor noastre.

16. Adunarea generală pentru anul 1907 se va ține în comuna Călnic.

17. Se vor pune la dispoziție spre folosirea grapa de muschi, plugul sistem Sack și altele eventuale unelte economice cu rezerva, că la dorință uneltele se pun în vânzare.

Cât alcool se bea în Ungaria? După statistica oficială în Ungaria se consumă anual 248 milioane litre de vin, 45 milioane litre de bere, 219 milioane litre de vinars, le olaltă deci 512 milioane litre de beuturi alcoolice. O sumă înspăimântătoare.

Banca «Astra». Noul institut de bani «Astra» din Sasca-montană și-a început deja activitatea. Firma a fost improcolată la tribunalul din Biserica-Albă fără nici o greutate. Localul institutului e lângă judecătorie, în casa dlui dr. V. Meșter, unde a fost Casina civilă.

Sume de aur și argint intrate și eșite prin postă în primul trimestru al anului 1906. (în România) Este interesant de știut sumele de aur și argint, cari au intrat în țară, în primele luni ale anului 1906.

Acelaș fenomen, care se observă la comerțul exterior, adică o enormă superioritate a importului asupra exportului, se constată și la schimbul de aur și argint.

Cifrele din broșura ministerului de finanțe sunt foarte convingătoare.

Așa, în 1905, în cursul lunelor Ianuarie, Februarie și Martie au intrat în țară:

Aur	533.097 lei
Argint	500 »

iar în 1906:

Aur	425.929 lei
Argint	981 »

În schimb, au eșit sume, cu mult mai mari, de aur și argint. Diferența este extra-ordinară.

Iată cifrele:

în 1905:

Aur	9.475.127 lei
Argint	517 »

în 1906:

Aur	3.608.511 »
Argint	10.891 »

Țările în cari România a trimis mai mult aur, sunt Austro-Ungaria, în care s'a expedit în 1905, pentru 266995 lei, Anglia pentru 4503331 lei, Germania pentru 1646999 lei, Franca pentru 223739 lei etc.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

— Raport telefonic al «Tribunei». —

Budapesta, 20 Februarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kg.)	7-55—7-56
Secară pe Aprilie 1907	6-83—6-84
Orz pe 1907	7-60—7-61
Cucuruz pe Maiu 1907	5-23—5-24
Grâu pe Octomb. 1907	7-87—7-88

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907	7-50—7-51
Secară pe Aprilie 1907	6-80—6-81
Ovăs pe Aprilie 1907	7-54—7-55
Cucuruz pe 1907	5-22—5-23
Grâu pe Octomb. 1907	7-83—7-84

Piața din Aradul nou.

Vremea s'a înăsprit din nou. Noroc că sămănăturile au căpătat iar un acoperământ de zăpadă, pot suporta înghețul. Târgul a fost slab cercetat, căutare abea a fost. S'a vândut.

500—600 mm. Grâu	6:50—6:60
400—500 « Cucuruz	4:20—4:25
Semnare nominală, Ovăs	6:20—6:30
« « Orz	5:80—9—
« « Secară	5:50—5:60

Prețurile în coroane, per kgr.

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bant gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slămină	110—111—
Prune uscate de Bosnia	26:50—17:50
Pezmet de prune	42—43—

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul hălei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijlocii (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 20 Februarie.

Grâu 75 kil. 6:30—6:40, 76 kil. 6:40—6:50, 77 kil. 6:50—6:55, 78 kil. 6:60—6:65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6:30—6:35. Secară 5:60—5:70. Orz 5:60—5:70. Ovăs 6:40—6:50. Cucuruz 4:40—4:45.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

BIBLIOGRAFIE.

A apărut nr. 3 din »Revista noastră« sub direcțiunea dlui I. Gorun și doamnei Constanța Hodoș cu un sumar bogat; o poezie de G. Coșbuc, urmarea romanului »Felicia« al Constanței Hodoș. Cronica muzicală de Liviu Tempea, Notițe biografice de N. Hodoș și Cronica literară unde dl Ion Gorun se ocupă de două revelațiuni literare M. Dragomirescu și Cerna.

De un timp încoace Sibiiul apare ca un centru plin de avânt pe terenul culturii românești. Una după alta apar revistele cu curente noi și idei diferite, unele literare, altele dându-ne informațiuni științifice bisericesti și pedagogice având însă toate același scop: cultura poporului.

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

ANUNȚ.

În cancelaria notarială din Ciuci (cott. Arad) imediat poate afla aplicare un tiner cu ceva praxă în afacerile notariale — ca scrietor, — salariu 30 coroane lunar și toată prevederea, după sirguință și încredere va fi împărțit cu mai mare dotațiune pe cum și cu accidentii. —

Doritorii de a ocupa acest post stabil, — sunt de a se adresa subcrisului în scris, accludându-și atestatele de activitate de până acum și despre eventuala cualificație.

Ciuci la 18/II 1907.

George Ionescu,
not. cercual.

1—3

Scalda apa acră din Lipova

cu localitățile de ospătărie și dreptul de beuturi e de dat în arândă pe anul 1907, sau pe mai mulți ani. Doritorii au să se adreseze proprietarului Antonie Karácsonyi, Arad, sau la redacția noastră.

Untura de pește

cea obicinuită (are un gust și un miros atât de prost și e atât de grea de mistuit, încât adeseori nici nu poate fi gustată de copii și pacienți gingași. Puterea mare de tămăduire și de nutrire, pe care o posedă untura de pește o poate astăz-fie-cine gusta, căci preparată ca Emulsiunea Scott untura de pește nu mai are însușirile ei neplăcute. Emulsiunea Scott e gustoasă, ușor de mistuit și de trei ori mai cu efect, ca untura de pește obicinuită. Emulsiunea lui Scott nu pricinuește nici cele mai mici gfeutăți și are totdeauna efectul dorit.

Semnul, că Emulsiunea lui Scott e veritabilă este breveta: »un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, »Városi Gyógyszertár»

BUDAPEST, IV. Váczi utca 34—50.

Prețul unui flacon original C. 2.50

Se află în fie-careapotecă.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Ven. Conzistor din Arad Nr. 7379/1906 se escrie licitațiune publică, pentru zidirea s-tei biserici gr.-ort. române din Sinitea (Szintye, u. p. Zaránd) cu prețul de esclamarie 19.733 cor. 13 fileri.

Licitațiunea se va ține în 1 14 Martie 1907 la oarele 2 p. m. în școala gr.-ort. română din loc.

Planurile, specificarea de spese și condițiunile de licitare se pot vedeă în orele oficiose la oficiul parohial, iar nainte de începerea licitării la fața locului.

Cel-ce ia parte la licitare va aveă să depună ca vadiu 10 percente a prețului de esclamarie.

Sinitea, la 1/14 Februarie 1907.

Emil Popovici, m. p.
președ. comit. parohial.

731—1907. Ikvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy »Victoria« takarékos és hitelintézet részvénytársaság végrehajtatónak, Kovács Márton és neje Gáspár Rozália végrehajtást szenvedők elleni 2400 K. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszék területén levő, Aradmegye Mikalaka község fekvő s a mikalakai 1399. sz. tjkvben A 4 sor 662. a. 72. 3, 662. a. 72. 6. 2. a. 662. 674/2. hrzi sz. alatt felvett ház és telekből álló ingatlanságra árverést 1148 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság

az 1907. évi márczius hó 4-én d. e. 9 órakor

Mikalaka községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a Czukor László aradi lakos által ígért 2200 K.-nán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat, vagyis 114 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammi számított s az 1881 novemb. hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Aradon, 1907 január 22-én.

Aknay,
kir. tvszéki bíró.

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beutură spirtuasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuasă. Sănătăți nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

P. J.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților nostri mușterii, că din cauza mării chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz.

în strada Jozsef főherczeg nr. 11.

casa MULLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră cliență cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea on. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă:

Kilényi C. és T-sa

»La plumbul vânăț« — József főherczeg-ut nr. 11

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelii și răgușelii este

zăharul lui RETHY,

o o ce se capătă în ori-care farmacie. o o

Prețul unui borcan 60 fil. Săseceară numai zăharul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu porto cu tot.

Pregătitorul RÉTHY BÉLA farmacist, Békéscsaba

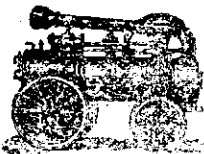
ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“
și **motoarele sale** cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinele sale

de treerat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

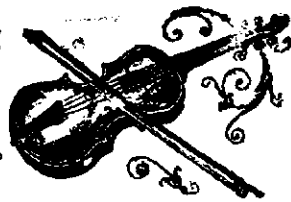
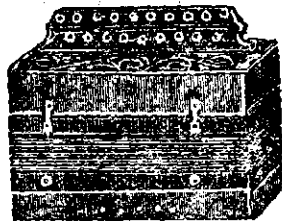
Trimetem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN IÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale

SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune **violine, celo, gurdune, braci** (violina secund) și **strune** și mai departe **clarinete, harmo-nice.**

Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist

Piața Szabadság nr. 7. ARAD Piața Szabadság nr. 7.

Asortiment bogat de mașini de cusut **SINGER** și **MINERVA.**

Unicul magazin de renumitele mașini de cusut

● **PFAFF.** ●

Cel mai ieftin mijloc de cumpărare de articoli pentru bicicletă și mașini de cusut.

● MARE OFICINĂ DE DREGERE. ●

In magazin se află mare asortiment de **gamophone și plăci.**

— Condiții de solvire foarte avantajoase. —

Să pǎrtinim industria din partiel

Prăvălia cea mai mare de cufere din Seghedin este alui

Szegszárdi József în Szeged
Iskola-utca nr. 25, vis-à-vis de „Hungaria“.

Recomandă în atenția P. T. public din provincia cuferele sale de drum, portmoneurile de toaletă, portmoneuri pentru acte, advocați și pentru aparate propriu, în asortiment bogat, în deposit — asemea recomandă țiitoarele sale de bastoane, de ploiere și de arme, cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din provincă se execută punctual și repede.

Să pǎrtinim industria din patrie!

Serviciu solid — prețuri moderate.

Serviciu solid — prețuri moderate.

Nouă mină de marmoră.

Am ocazie a aduce la prealabila cunoștință a o public dia loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi și scaune pentru măcelărie, întărirea păreților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

Telefon 20-45

Paul Boháček

Telefon 20-45

turnătorie de metal și bronz fosforat
Budapest, VI., Röpentyü-utca 23.Produce: **Bronz fosforat original, Bronz mineralist, Aramă roșie, Aramă galbine, Bronz mangan, Aluminu curat, Orig. „Exact“ Compozițiul de magazin după desenuri și modele în bucăți brute de aramă, precum și prelucrate gata. Articole de calitate.**

Corespondență germană, ungurească și franceză.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT
CAFENEA. — In centrul orașului.**Központi Szálloda — Hotel Central**

Telefon 391.

ARAD

Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări franceze și ungurești.

Comandele pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți se fac în modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomodate pentru diferite societăți sunt la dispoziție în toată vremea.

SALA DE BAL.

Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. — Tot felul de sampanie din țară și străinătate.

Sprijinul on. public îl cere cu toată stima

Nagy Lajos, hotelier.

Serviciu escelent!

Tipografia „Tribuna“

Proprietar: GEORGE NICHIN

Arad, str. Deák Ferenc 20

Rugăm pe toți abonenții, să binevoiască a lăți ^{zia-}_{rul} „TRIBUNA“ în toate părțile, că numai așa putem lupta spre binele neamului românesc!

Cereți „TRIBUNA“ la cafenele, la casine!!

Cereți un număr de probă!

Abonamentul se vede în fruntea ziarului!!

Băncile românești, Oficiile parohiale, advocații, comercianții, măestrii, preoții, învățătorii se nu dea banii la străini pentru tipărituri, ci se procure toate cele de lipsă la Tipografia „TRIBUNA“, unde se fac tot felul de tipărituri dela cele mai mici până la cele mai mari, fine și pe lângă prețuri moderate.

Tipărituri și opuri putem face în ori ce limbă!

Pentru ziarul „Tribuna“ anunțurile le primește Administrația pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Să sprijinim instituțiunile românești!!

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălai) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de peatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe corpișuri à la Erenit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detal:

Cement portland și roman de Beocsioi, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminarium.

Edificat la 1888.

Schiller József

Edificat la 1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

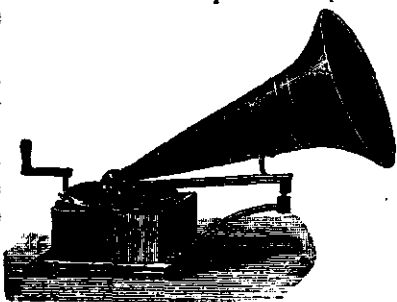
Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumsetări de sculptare, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, precum infrumsetări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus
Gramofon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. **Suluri plăci duble** mare asortiment. **Noutăți Gramofon suruitor!** Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramofon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebunțate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin izvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

Tóth József,

comerciant de gramophone Szeged, str. Könyök nr. 3. Correspondență în orice limbă! Noutăți românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramofon.

Premiat laex poziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TODOR

parchete, mozaic, lac ctourál r, de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebunțat de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebunțare dăm bucurosi oricui instrucții asupra întrebunțării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzători n gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile ele mai avantajoase.

Első szegedi len-áru damast és műszövyöde

Csecs Mihály
SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergere, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

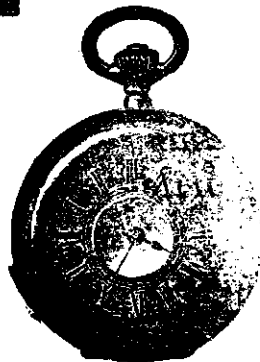
Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acopereminte pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în esecutie frumoasă și după stil. Provoacăndu-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă **juvaericeale** atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimite CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.